88. MEKTUP

٨٨- ﴿ اَلْمَكْتُوبُ الثَّامِنُ وَالثَّمَانُونَ اِلَى الْمُلاَّ بَدِيعِ الدِّينِ فِي بَيَانِ الرِّضَاءِ بِالْقَضَاءِ ﴾

اَلْحَمْدُ لله وَسَلاَمٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى اَلْعَبْدُ الْمَقْبُولُ مَنْ يَكُونُ رَاضِيًا بِفِعْلِ مَوْلاَهُ وَالَّذِى هُوَ تَابِعٌ لِرِضَاءِ نَفْسِهِ فَهُوَ عَبْدُ نَفْسِهِ فَلَوْ اَمَرَ الْمَوْلَى سِكِّينًا عَلَى حُلْقُومِ الْعَبْدِ يَنْبَغِى اَنْ يَكُونَ الْعَبْدُ مَسْرُورًا وَمُبْتَسِمًا فِى ذَلِكَ الْوَقْتِ وَاَنْ يَجِدَ فِعْلَ مَوْلاَهُ ذَلِكَ مَرْضِيًّا لِنَفْسِهِ بَلْ يَنْبَغِى اَنْ يَكُونَ مُتَلَذِّذًا بِهِ فَلَوْ حَصَلَتْ لَهُ الْكَرَاهَةُ مِنْ ذَاكَ الْفِعْلِ عِيَاذًا بِالله سُبْحَانَهُ وَضَاقَ مِنْهُ صَدْرُهُ فَهُوَ بَعِيدٌ عَنْ دَائِرَةِ الْعُبُودِيَّةِ وَمَطْرُودٌ عَنْ قُرْبِ الْمَوْلَى وَمَهْجُورٌ وَحَيْثُ كَانَ الطَّاعُونُ مُرَادَهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى يَنْبَغِى اَنْ يَعُدَّهُ مُرَادَ نَفْسِهِ وَاَنْ يَكُونَ مَسْرُورًا بِهِ مُتَبَسِّمًا وَاَنْ لاَ يَكُونَ عَبُوسًا وَضَيِّقَ الصَّدْرِ مِنِ اسْتِيلاَءِ الطَّاعُونِ بَلْ يَنْبَغِى اَنْ يَكُونَ مُتَلَذِّذًا بِهِ لِكَوْنِهِ فِعْلَ الْمَحْبُوبِ وَلِكُلِّ اَحَدٍ اَجَلٌ مُسَمًّى لاَ احْتِمَالَ فِيهِ لِلزِّيَادَةِ وَالنُّقْصَانِ فَمَا مَعْنَى الاِضْطِرَابِ وَغَايَةُ مَا فِى الْبَابِ يَنْبَغِى اَنْ يَطْلُبَ الْعَافِيَةَ مِنَ الْبَلِيَّةِ وَالاِلْتِجَاءُ اِلَيْهِ سُبْحَانَهُ مِنَ السَّخَطِ فَاِنَّ رِضَاهُ تَعَالَى فِى دُعَاءِ الْعَبْدِ وَسُؤَالِهِ "وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِى اَسْتَجِبْ لَكُمْ" جَاءَ مَوْلاَنَا عَبْدُ الرَّشِيدِ وَبَيَّنَ اَحْوَالَ تِلْكَ الْبُقْعَةِ عَافَاكُمُ اللهُ سُبْحَانَهُ عَنِ الْبَلِيَّاتِ الظَّاهِرَةِ وَالْبَاطِنَةِ.

TÜRKÇE ANLAMI

Bu mektup Molla Bediuddin'e[118] gönderilmiştir. İmam-ı Rabbanî bu mektupta kazaya rızadan söz eder.

Allah'a hamd, peygamberlere selam olsun. Allah katında makbul kul Mevlasının işine razı olan kuldur. Nefsinin rızasına tabi olan kimse de nefsinin kuludur. Mevla kulun boğazına bıçağı sürse bile kulun bundan memnun olması ve o vakit yüzünden tebessüm eksik olmaması gerekir. Bu haliyle bile Mevlasının işine rıza göstermesi gerekir. Hatta bununla da kalmayıp Mevlasının işinden lezzet alması gerekir. Allah korusun onun işini çirkin görecek ve göğsü daralacak olursa, o kimse kulluk dairesinden

---

[118] Bu kimse muhtemelen Bediuddin es-Siharenpûrî olmalıdır. Siharenpûrî'nin hayatıyla ilgili bilgi için Mektubat'ın ikinci cildinde yer alan on altıncı mektubun dipnotlarına bakınız.

uzak kalır ve Mevlasına yakınlık basamaklarından kovulur. Eğer taun hastalığı Allah'ın muradıysa onu kendi nefsinin de muradı haline getirmek ve bundan memnun olmak gerekir. Bu durumda taun hastalığı karşısında yüzü asık ve kalbi dar olmamak icap eder. çünkü bu takdirde taun hastalığı sevgilinin işidir. Herkesin tayin ve takdir edilmiş bir eceli vardır. Bunda ne fazlalık ne de eksiklik ihtimali bulunmaz. O halde sıkılmanın ve ıstırap duymanın ne manası var?

Sonuç olarak musibetlere karşı Allah'tan afiyet dilemeli ve Allah'ın gazabından yine kendisine sığınmalıyız. Zira Allah'ın rızası kulun duasındadır. Nitekim ayet-i kerimede *"Rabbiniz dedi ki; dua edin kabul edeyim."* (Mümin, 60) buyurulmuştur.

Mevlana Abdurreşit geldi ve o tarafların durumunu bize anlattı. Allah sizleri zahiri ve batınî belalardan korusun…

KELİME ANLAMI

88. ≺ اَلْمَكْتُوبُ الثَّامِنُ وَالثَّمَانُونَ **Seksen sekizinci mektup** *(Kime gönderilmiştir?)* اِلَى الْمُلاَّ بَدِيعِ الدِّينِ **Molla Bediuddin'e** *(Ne hakkındadır?)* فِى بَيَانِ الرِّضَاءِ بِالْقَضَاءِ **Kazaya rıza göstermenin beyanı hakkındadır** ≻

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ Hamd Allah'a وَسَلاَمٌ Selam ise عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى Seçtiği kullarına olsun اَلْعَبْدُ الْمَقْبُولُ Kabul edilen kul *(Kimdir?)* مَنْ يَكُونُ رَاضِيًا Razı olandır *(Neye razı olan?)* بِفِعْلِ مَوْلاَهُ Mevlasının işine وَالَّذِى هُوَ Ve o kul ki, تَابِعٌ لِرِضَاءِ نَفْسِهِ Nefsinin rızasına tabidir فَهُوَ عَبْدُ نَفْسِهِ O nefsinin kuludur فَلَوْ اَمَرَ الْمَوْلَى Şayet Mevla emretse *(Neyi?)* سِكِّينًا Bıçağı (dayamayı) *(Nereye?)* عَلَى حُلْقُومِ الْعَبْدِ Kulun boğazına يَنْبَغِى اَنْ يَكُونَ الْعَبْدُ Kulun olması gerekir *(Ne olması?)* مَسْرُورًا وَمُبْتَسِمًا Sevinen ve tebessüm eden *(Ne zamanda?)* فِى ذَلِكَ الْوَقْتِ O vakitte وَاَنْ يَجِدَ Ve bulması (gerekir) *(Neyi?)* فِعْلَ مَوْلاَهُ ذَلِكَ Mevla'sının bu işini *(Ne bulması?)* مَرْضِيًّا لِنَفْسِهِ Nefsi için razı olunan بَلْ يَنْبَغِى Bilakis gerekir *(Ne?)* اَنْ يَكُونَ مُتَلَذِّذًا بِهِ Bununla hoş olması فَلَوْ حَصَلَتْ لَهُ Şayet ona hasıl olursa *(Ne?)* اَلْكَرَاهَةُ Hoşnutsuzluk *(Neden?)* مِنْ ذَاكَ الْفِعْلِ Bu fiilden عِيَاذًا بِاللّٰهِ سُبْحَانَهُ Ki, Allah Subhânehu'ya sığınırız *(Daha ne olursa?)* وَضَاقَ مِنْهُ Ve o fiilden dolayı daralırsa *(Ne?)* صَدْرُهُ Göğsü فَهُوَ بَعِيدٌ O kul uzaktır *(Nereden?)* عَنْ دَائِرَةِ الْعُبُودِيَّةِ Kulluk dairesinden وَمَطْرُودٌ Ve kovulmuştur *(Nereden?)* عَنْ قُرْبِ الْمَوْلَى Mevla'nın yakınlığından وَمَهْجُورٌ Ve terkedilmiştir وَحَيْثُ كَانَ

الطَّاعُونُ Ne zaman ki taun hastalığı oldu *(Ne oldu?)* مُرَادَهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى Allah Subhânehu'nun muradı oldu يَنْبَغِى اَنْ يَعُدَّهُ Kulun onu sayması gerekir *(Ne sayması?)* مُرَادَ نَفْسِهِ Kendi nefsinin muradı *(Daha ne gerekir?)* وَاَنْ يَكُونَ Ve olması *(Ne?)* مَسْرُورًا بِهِ مُتَبَسِّمًا Onunla sevinip tebessüm eden وَاَنْ لاَ يَكُونَ Ve olmaması (gerekir) *(Ne?)* عَبُوسًا Asık yüzlü وَضَيِّقَ الصَّدْرِ Ve göğsü dar *(Neden dolayı?)* مِنِ اسْتِيلاَءِ الطَّاعُونِ Taunun (bedenini) sarmasından dolayı بَلْ يَنْبَغِى Bilakis gerekir *(Ne?)* اَنْ يَكُونَ Kulun olması *(Ne olması?)* مُتَلَذِّذًا بِهِ Taunla lezzetlenen لِكَوْنِهِ Taun olduğu için *(Ne?)* فِعْلَ الْمَحْبُوبِ Sevgilinin işi وَلِكُلِّ اَحَدٍ Herkes için vardır *(Ne?)* اَجَلٌ مُسَمًّى Belirlenmiş bir ecel لاَ احْتِمَالَ فِيهِ O ecelde ihtimal yoktur *(Neye?)* لِلزِّيَادَةِ وَالنُّقْصَانِ Artıp eksilmeye فَمَا مَعْنَى الاِضْطِرَابِ Öyleyse sıkıntının manası nedir? وَغَايَةُ مَا فِى الْبَابِ Bu konunun sonucu şudur: يَنْبَغِى Lazımdır *(Ne?)* اَنْ يَطْلُبَ الْعَافِيَةَ Afiyet istenmek *(Neden?)* مِنَ الْبَلِيَّةِ Belalardan وَالاِلْتِجَاءُ Ve sığınmak lazımdır *(Kime?)* اِلَيْهِ سُبْحَانَهُ Allah Subhânehu'ya *(Neden?)* مِنَ السَّخَطِ Gazabından فَاِنَّ رِضَاهُ تَعَالَى Zira Allah Teâlâ'nın rızası *(Nerededir?)* فِى دُعَاءِ الْعَبْدِ وَسُؤَالِهِ Kulun istemesi ve duasındadır وَقَالَ رَبُّكُمْ Ve Rabbiniz buyurdu: اُدْعُونِى Bana dua edin اَسْتَجِبْ لَكُمْ Size icabet edeyim جَاءَ مَوْلاَنَا عَبْدُ الرَّشِيدِ Mevlana Abdurreşid geldi وَبَيَّنَ اَحْوَالَ تِلْكَ الْبُقْعَةِ Ve o yerin hallerini beyan etti عَافَاكُمُ اللهُ سُبْحَانَهُ Allah Subhânehu size afiyet versin *(Neden?)* عَنِ الْبَلِيَّاتِ الظَّاهِرَةِ وَالْبَاطِنَةِ Zahiri ve bâtını belalardan...